

iFinnmark

Har vi råd til å satse på Nussir?

Ønsker offentlig eierskap i kobbergruva Nussir for å styrke lokale ringvirkninger og utløse byggestart i krisetider. Til venstre Runar Enoksen, leder Hammerfest KrF. Til høyre Truls Olufsen-Mehus, fylkesleder Troms og Finnmark KrF Foto: Hammerfest KrF

Av Runar Enoksen og Truls Olufsen-Mehus, Leder Hammerfest KrF og Fylkesleder Troms & Finnmark KrF, Hammerfest

Publisert:23. april 2020, kl. 16:18

Kan kommunen eller staten ta eierskapet hjem på en fornuftig måte og bane vei for ny industri i krisetider?

MENINGERNussir ASA sitter på den største forekomsten av kobber som noensinne er funnet i Norge. Prosjektet har på plass alle tillatelser og er klart for utbygging. Nussir har som ambisjon å bli den gruva i verden med lavest CO₂ utslipp og vi vil med dette få en unik lokal etablering som innebærer verdiskapning i stor skala.

Nå forsøker selskapet å finne investorer, og i fraværet av Norsk kapital går turen til utlandet. Det finnes ikke per dags dato statlige fond som kan investere i mineralnæring, slik det gjør i eksempelvis Sverige og Finland.

Kan kommunen eller staten ta eierskapet hjem på en fornuftig måte og bane vei for ny industri i krisetider? Som medeier får vi i tillegg en ekstra hånd på rattet når det kommer til betingelser for driften og prosjekteringen.

Hva trengs for å få i gang mineralutvinning?

Det vil koste rundt en milliard å bygge Nussir-anlegget og det forventes ca. samme beløp i omsetning fra den årlige driften. En andel med offentlig eierskap av dette vil fremskynde prosjektet og bidra til at flere investorer raskt kommer på plass og bygging kan igangsettes. En betydelig bolk av omsetningen vil bli igjen i regionen i form av innkjøp, ansettelse og skatt. Verdien av kompetansen er vanskeligere å beregne, men også her kan man ta høyde for store positive ringvirkninger. Prosjektansatte, bedriftens ansettelse og leverandørers ansatte vil bli flere hundre, altså et betydelig grunnlag for å styrke kommunens inntekter fremover.

Dersom kommunen i tillegg tar et direkte eierskap i gruva har vi muligheten til å høste betydelig velstand fremover. Kommunalt eierskap for å utløse aktivitet og arbeidsplasser er vanlig for Hammerfest kommune. Slik vi har eller har hatt eierskap i tråleren Havfisk, fiskebruket Johan Kvalsvik AS eller industriarbeidsplassen Polarbase.

Funnet i Kvalsund består av omfattende naturressurser i form av gigantiske forekomster av kobber, men også edlere ressurser som gull og enda mer verdifulle metaller. Hvem vet hva som dukker opp når man virkelig setter i gang med utvinningen. Adm.dir. Rushfeldt selv påstår at kobberet i Kvalsund er blant verdens reneste og av høyeste kvalitet.

En kommune med mange bein

Med negativ befolkningsutvikling og vaklende økonomi bør vi se etter flere bein å stå på fremover. En nyetablering i størrelsesorden Nussir vil sikre kommunen nye inntekter som kan brukes til å bedre eldreomsorg og bygge nye bolystprosjekter.

Etableringen vil gi leverandørindustrien nye oppdrag og innbyggerne får nye arbeidsplasser i flere generasjoner. Mineralutvinning med kommunalt eierskap vil bidra til å fylle de nye skolene med barn og danne en mengde lokale nyetableringer i kjølvannet. Oppstart av gruva vil være en faktor på vektskåla i å løse ut andre viktige samferdselsprosjekt. Så må vi huske på at kobber også er nøkkelingrediensen til å elektrifisere samfunnet.

KrF er en pådriver for at vi skal tilrettelegge for næringsliv og det grønne skiftet, og partiet var avgjørende i regjeringen sin positive behandling av Nussir. Nå foreslår KrF Hammerfest at vi åpner for spørsmål om en offentlig investering i størrelsesorden 50–100 millioner (eller mer?) som vil bidra til å realisere og fremskynde oppstarten og sikre lokalbefolkningens eierskap i det som på mange måter er en «gullgruve».

Har vi råd til å la være å ta et aktivt eierskap til våre egne ressurser, slik vi gjør i andre næringer, med tanke på alle de positive ringvirkningene?